LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL MOKYMO IR ATESTAVIMO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KLAUSIMAIS BENDRŲJŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2011 m. birželio 17 d. Nr. A1-287/V-611
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (Žin., 2003, Nr. 70-3170; 2010, Nr. 60-2961) 12 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n a m e Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendruosius nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t a m e netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymą Nr. A1-223/V-792 „Dėl Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 13-395).

3. Šis įsakymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS DONATAS JANKAUSKAS

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro ir
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. birželio 17 d.
įsakymu Nr. A1-287/V-611

MOKYMO IR ATESTAVIMO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KLAUSIMAIS BENDRIEJI NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai (toliau vadinama – šie Nuostatai) reglamentuoja darbuotojų, kuriems Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (Žin., 2003, Nr. 70-3170) (toliau vadinama – įstatymas) nustatytas mokymas ir atestavimas iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities.

2. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Atestavimas – žinių ir gebėjimų, numatytų mokymo programose, tikrinimas ir vertinimas.

Darbo su potencialiai pavojingu įrenginiu vadovas – darbdaviui atstovaujančio asmens ar įrenginio savininko paskirtas darbuotojas, vadovaujantis darbams naudojant potencialiai pavojingą įrenginį, atsakingas už saugų įrenginio naudojimą darbo metu.

Darbuotojas, valdantis (naudojantis) potencialiai pavojingą įrenginį – operatorius, mašinistas ar kitas darbuotojas, darbdaviui atstovaujančio asmens ar įrenginio savininko paskirtas valdyti (naudoti) potencialiai pavojingą įrenginį.

Darbuotojų mokymas saugos ir sveikatos klausimais – bendrųjų ir konkrečių žinių suteikimas bei praktinių gebėjimų vykdyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ugdymas.

Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas – asmuo, atitinkantis Kvalifikacinių reikalavimų darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. A1-342 (Žin., 2010, Nr. 86-4574), nustatytą kvalifikaciją.

Potencialiai pavojingo įrenginio priežiūros meistras – darbdaviui atstovaujančio asmens ar įrenginio savininko paskirtas darbuotojas, atsakingas už potencialiai pavojingo įrenginio nuolatinę priežiūrą.

Praktinė užduotis – mokymo programoje numatyta užduotis, kurią mokomasis asmuo atlieka įmonėje ar mokymo įstaigos paskirtoje vietoje.

Praktinis mokymas – praktinių profesinių mokėjimų ir įgūdžių lavinimas realioje arba realią padėtį imituojančiose sąlygose mokymo įstaigos nustatyta tvarka.

Stažuotė – darbuotojų žinių iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities praktinio taikymo mokymas darbo vietoje, prižiūrint darbdaviui atstovaujančio asmens (įmonės vadovo) ar darbdavio įgalioto asmens tvarkomuoju dokumentu paskirtam kvalifikuotam darbuotojui.

Kitos šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme (Žin., 1996, Nr. 46-1116; 2000, Nr. 89-2742), Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme (Žin., 1997, Nr. 98-2478; 2007, Nr. 43-1627) bei kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. MOKYMO ORGANIZAVIMAS

3. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus atitinkamai ekonominės veiklos rūšiai rengia Lietuvos Respublikos aukštosios mokyklos ir mokymo įstaigos, turinčios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos išduotas licencijas mokyti (toliau vadinama – mokymo įstaigos) pagal Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruotą Darbuotojų saugos ir

sveikatos specialisto mokymo programą, parengtą vadovaujantis šių Nuostatų 1 priedu.

4. Darbuotojai, kurių veikla yra susijusi su gamyba ar darbo priemonių (turinčių atitinkamą pavarą ar (ir) energijos šaltinį arba galimybę būti prijungtoms prie pavaros ar (ir) energijos šaltinio, ar dėl sukauptos energijos bei vykstančių procesų naudojant kyla pavojus darbuotojų ir kitų žmonių gyvybei, sveikatai, aplinkai ar turtui, tačiau jie nenurodyti Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašuose, atitinkamai patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 (Žin., 2004, Nr. 166-6070), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 4-457 (Žin., 2004, Nr. 184-6801) ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. 1-291 (Žin., 2010, Nr. 122-6231), arba naudojamų laikinam darbui aukštyje) naudojimu, priežiūra ir remontu, prieš pradedant dirbti ar perkėlus į kitą darbą, jeigu jiems nepakanka profesinių įgūdžių ar žinių, kad būtų saugiai dirbama bei nebūtų pakenkiama jų sveikatai, mokomi darbo vietose, įmonėse, mokymui skirtuose seminaruose ar mokymo įstaigose darbdaviui atstovaujančio asmens nustatyta darbuotojų mokymo ir žinių iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities tikrinimo ir vertinimo tvarka.

5. Darbuotojai, prieš pradedant dirbti pavojingus darbus, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 1386 (Žin., 2002, Nr. 87-3751), mokomi darbo vietose, įmonėse, mokymui skirtuose seminaruose ar mokymo įstaigose darbdaviui atstovaujančio asmens nustatyta darbuotojų mokymo ir žinių iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities tikrinimo ir vertinimo tvarka, išskyrus atvejus, kai įstatymai ar kiti teisės aktai nustato kitokią šių darbuotojų mokymo, žinių tikrinimo ir vertinimo bei saugaus darbų atlikimo tvarką.

6. Potencialiai pavojingų įrenginių, kurie nurodyti Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašuose, atitinkamai patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro, priežiūros meistrai, darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai ir potencialiai pavojingus įrenginius valdantys (naudojantys) darbuotojai mokomi mokymo įstaigoje ir turi išlaikyti specialiųjų žinių tikrinimo egzaminą. Darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai ir potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai gali žinioms tikrinti (atestuoti) pasirengti savarankiškai. Jei pasirengus savarankiškai atestavimo rezultatas neigiamas, darbuotojas privalo baigti mokymo programą mokymo įstaigoje ir tik po to leidžiama pakartotinai tikrinti žinias.

7. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai, darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai ir potencialiai pavojingus įrenginius valdantys (naudojantys) darbuotojai privalo turėti darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktuose, darbo priemonių techniniuose dokumentuose nustatytą kvalifikaciją.

8. Naujai išrinkti ar paskirti įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto nariai (toliau vadinama – komiteto nariai) mokomi mokymo įstaigose, vėliau – mokymo įstaigose, mokymui skirtuose seminaruose ar įmonėje įmonės kolektyvinėje sutartyje numatytais būdais ir periodiškumu.

9. Darbdavio įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai, darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai mokomi įmonėse, mokymui skirtuose seminaruose, mokymo įstaigose, juos priimant į darbą, perkeliant į kitą darbą, pakeičiant darbo organizavimą, pradedant naudoti naujas ar modernizuotas darbo priemones bei naujas technologijas, pakeičiant ar priimant naujus darbuotojų saugos ir sveikatos norminius teisės aktus, taip pat taikant kitus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytus atvejus darbdavio mokymo ir žinių iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities tikrinimo ir vertinimo nustatyta tvarka.

III. MOKYMAS

10. Mokymo programos turi būti parengtos vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos

srities mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. A1-163 (Žin., 2011, Nr. 38-1824).

11. Asmenys, siekiantys tapti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistais, mokomi pagal darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto mokymo programą. Pasibaigus teoriniam ir praktiniam mokymui mokymo įstaigoje, šie asmenys mokymo įstaigos paskirtą praktinę užduotį savarankiškai atlieka mokymo įstaigos nurodytoje įmonėje arba įmonėje, kurioje dirba, ne vėliau kaip po dviejų savaičių pasibaigus teoriniam ir praktiniam mokymui mokymo įstaigoje ir rašytinę praktinės užduoties ataskaitą iki atestavimo pateikia mokymo įstaigai.

12. Darbdaviai, darbdaviams atstovaujantys asmenys, kurie patys atlieka įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, mokomi pagal Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruotą Įmonės vadovo, vykdančio darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, mokymo programą.

13. Darbdavių įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriems pavesta atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, mokomi kaip darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai. Pasibaigus teoriniam ir praktiniam mokymui mokymo įstaigoje, šie asmenys paskirtą praktinę užduotį savarankiškai atlieka įmonėje ne vėliau kaip po dviejų savaičių pasibaigus teoriniam ir praktiniam mokymui mokymo įstaigoje ir rašytinę praktinės užduoties ataskaitą iki atestavimo pateikia mokymo įstaigai.

14. Darbdavys, darbdaviui atstovaujantis asmuo, įmonėje parengtų testų pagalba nustatęs šių Nuostatų 4 ir 5 punktuose nurodytų darbuotojų individualius mokymo ir profesinių įgūdžių lavinimo poreikius, priima sprendimą dėl jų mokymo. Mokymo trukmę, priklausomai nuo žinių tikrinimo rezultatų, nustato darbdavys.

15. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai, darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai mokomi pagal atitinkamas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruotas mokymo programas, kuriose numatytas teorinis, praktinis mokymas ir praktinė užduotis. Mokymo įstaigos paskirtą praktinę užduotį potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistras, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovas atlieka įmonėje ne vėliau kaip po dviejų savaičių pasibaigus teoriniam ir praktiniam mokymui mokymo įstaigoje ir rašytinę praktinės užduoties ataskaitą iki atestavimo pateikia mokymo įstaigai.

16. Darbuotojai, valdantys (naudojantys) potencialiai pavojingus įrenginius, mokomi pagal atitinkamas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruotas mokymo programas. Mokymo programose turi būti numatytas teorinis ir praktinis mokymas.

17. Darbuotojai, nurodyti šių Nuostatų 4 ir 5 punktuose, mokymo įstaigose mokomi pagal mokymo įstaigos parengtą ir su darbdaviu ar darbdaviui atstovaujančiu asmeniu suderintą mokymo programą.

18. Darbdavių įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai, darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai, įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos komitetų nariai mokymo įstaigose mokomi pagal mokymo įstaigos parengtą ir su darbdaviu ar darbdaviui atstovaujančiu asmeniu suderintą mokymo programą.

19. Komiteto narių, darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai mokymo programose turi būti numatomos šios temos:

19.1. darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktai ir jų taikymo tvarka;

19.2. profesinės rizikos vertinimas įmonėje;

19.3. darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės organizavimas įmonėje;

19.4. nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų priežastys, jų analizė ir prevencija;

19.5. komiteto nario ar darbuotojų atstovo saugai ir sveikatai teisės, pareigos;

19.6. socialinių partnerių bendradarbiavimas darbuotojų saugos ir sveikatos srityje, konfliktų sprendimas ir derybų vedimas;

19.7. kitos darbuotojų saugos ir sveikatos srities įmonei aktualios temos.

20. Darbdavys, darbdaviui atstovaujantis asmuo, darbdavio įgalioto asmens darbuotojų saugai ir sveikatai siūlymu ar vadovaudamasis teisės aktuose nustatytais reikalavimais,

darbuotojams po jų mokymo ir atestavimo gali savo tvarkomuoju dokumentu paskirti stažuotę. Darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje iki vienerių metų, stažuotė privaloma. Profesijų ir darbų, kuriuos leidžiama dirbti savarankiškai tik po stažuotės, sąrašą tvirtina ir stažuotės trukmę nustato darbdavys.

IV. ATESTAVIMAS

21. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto, darbdavio, darbdaviui atstovaujančio asmens, kurie patys atlieka įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, arba darbdavio įgalioto asmens darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriam pavesta atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, įsisavintos žinios ir gebėjimai darbui konkrečios ekonominės veiklos rūšies įmonėse tikrinamos ir vertinamos mokymo įstaigoje atestavimo metu:

21.1. teorinės žinios tikrinamos testu, kuriame yra ne mažiau kaip 60 klausimų iš kiekvienos mokymo programos. Testas laikomas išlaikytas, jeigu teisingai atsakyta ne mažiau kaip į 75 procentus pateiktų klausimų. Teorinių žinių tikrinimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka;

21.2. praktiniai gebėjimai vertinami pristatant mokymo įstaigos paskirtą individualios praktinės užduoties ataskaitą.

22. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbdavių įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriems pavesta atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, atestuojami:

22.1. baigus mokymo programą;

22.2. kai įmonės vadovas arba Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius nustato ir raštu patvirtina, kad šie asmenys pažeidžia, nevykdo ar nežino darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų.

23. Darbdaviai, darbdaviams atstovaujantys asmenys, kurie patys atlieka įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, atestuojami:

23.1. baigus mokymo programą arba savarankiškai pasirengus;

23.2. kai Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius nustato ir raštu pateikia, kad šie asmenys pažeidžia, nevykdo ar nežino darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų;

23.3. ne rečiau kaip kas 5 metai, išskyrus šių Nuostatų 23.2 punkte nurodytus atvejus.

24. Šių Nuostatų 21 punkte nurodytų asmenų žinias įvertina mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija, kurioje dalyvauja mokymo procese nedalyvavę profesijos mokytojai ir kurie yra darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai pagal atitinkamą ekonominės veiklos rūšį, ir Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius, kuris skiriamas šios komisijos pirmininku. Žinias ši komisija vertina, vadovaudamasi mokymo įstaigos vadovo patvirtintu atestavimo komisijos darbo reglamentu. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas).

25. Šių Nuostatų 21 punkte nurodytiems asmenims, išlaikiusiems egzaminą, mokymo įstaiga išduoda Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintos formos pažymėjimą (kodas 1111).

26. Šių Nuostatų 21 punkte nurodytų asmenų žinias ir parengtą savarankiškai atliktos praktinės užduoties ataskaitą atestavimo komisijai įvertinus nepatenkinamai, pakartotinai šie asmenys gali būti egzaminuojami ne anksčiau kaip po dviejų savaičių. Antrą kartą įvertinus žinias nepatenkinamai, asmuo pakartotinai mokosi pagal atitinkamą mokymo programą.

27. Darbdavio įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais atestuojami įmonėje arba mokymo įstaigoje:

27.1. prieš pradedant vadovauti padaliniui ir baigus mokymo programą arba pasirengus savarankiškai;

27.2. kai nurodo Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius ar avarijos tyrimo komisijos pirmininkas.

28. Įmonėje darbdavio įgaliotus asmenis darbuotojų saugai ir sveikatai atestuoja darbdavio ar darbdavį atstovaujančio asmens tvarkomuoju dokumentu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija, kurioje dalyvauja darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbdavio įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai bei kiti darbdavio įgalioti asmenys, atestuoti iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities. Atestavimo komisijoje gali dalyvauti Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius. Įmonėse, kuriose dirba mažiau kaip 50 darbuotojų ir nėra reikiamo atestuotų asmenų skaičiaus, į atestavimo komisiją kviečiamas Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius. Atestavimo komisijai pirmininkauja įmonės vadovo paskirtas vienas iš jos narių. Tuo atveju, kai komisijoje dalyvauja Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius, jis skiriamas atestavimo komisijos pirmininku. Žinias ši komisija vertina, vadovaudamasi įmonės vadovo patvirtintu atestavimo komisijos darbo reglamentu. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas) ir, teigiamai įvertinus atestuojamojo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje žinias, gali būti išduodamas įmonės pažymėjimas pagal įmonės nustatytą ar šių Nuostatų 3 priede nurodytą formą.

29. Darbdaviui atstovaujančio asmens pasiųstus mokytis mokymo įstaigoje darbdavio įgaliotus asmenis darbuotojų saugai ir sveikatai atestuoja mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų, kurie yra darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, iš kurių vienas yra siuntusios mokytis įmonės specialistas, atestavimo komisija. Atestavimo komisijoje gali dalyvauti Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius. Atestavimo komisijai pirmininkauja mokymo įstaigos vadovo paskirtas vienas iš jos narių arba Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius, dalyvaujantis atestavimo komisijoje. Žinias ši komisija vertina, vadovaudamasi mokymo įstaigos vadovo patvirtintu atestavimo komisijos darbo reglamentu. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas). Teigiamai įvertinus atestuojamojo darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinias jam išduodamas pažymėjimas (3 priedas).

30. Darbuotojų, nurodytų šių Nuostatų 4 ir 5 punktuose, žinios tikrinamos ir vertinamos:

30.1. darbdavio nustatyta tvarka;

30.2. kai Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka nustato ir raštu pateikia, kad darbuotojas, vykdydamas pareigas, nežino darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų.

31. Darbuotojų, nurodytų šių Nuostatų 4 ir 5 punktuose, mokytų darbo vietose, įmonėse, mokymui skirtuose seminaruose, žinias darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrina ir vertina įmonėje darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens nustatyta tvarka sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija, kurioje dalyvauja darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai bei darbuotojų atstovas, o jo nesant – kitas darbdavio paskirtas asmuo, atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Žinių tikrinimo procedūros parengiamos taip, kad būtų nustatyti pamatuojami žinių bei gebėjimų lygio kriterijai objektyviai įsitikinti darbuotojo pasirengimu saugiai atlikti pavestą darbą. Teorines žinias patikrinti testo klausimų skaičius negali būti mažesnis kaip vienas trečdalis klausimų skaičiaus, nurodyto šių Nuostatų 21.1 punkte. Testas laikomas išlaikytas, jei teisingai atsakyta ne mažiau kaip į 75 procentus pateiktų klausimų. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas) ir teigiamai įvertinus atestuojamojo iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinias išduodamas įmonės pažymėjimas pagal įmonės nustatytą ar šių Nuostatų 3 priede nurodytą formą.

32. Darbdaviui atstovaujančio asmens pasiųstus mokytis mokymo įstaigoje darbuotojus, nurodytus šių Nuostatų 4 ir 5 punktuose, baigusius mokymą pagal atitinkamas mokymo programas, nurodytas šių Nuostatų 17 punkte, atestuoja mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija. Atestavimo komisijos sudėtyje

privalo būti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas bei siuntusios mokytis įmonės atstovas, atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Atestavimo komisijoje gali dalyvauti Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius. Atestavimo komisijai pirmininkauja mokymo įstaigos vadovo paskirtas vienas iš jos narių. Tuo atveju, kai komisijoje dalyvauja Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius, jis skiriamas atestavimo komisijos pirmininku. Žinias ši komisija vertina, vadovaudamasi mokymo įstaigos vadovo patvirtintu atestavimo komisijos darbo reglamentu. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas). Teigiamai įvertinus atestuojamojo darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinias, jam išduodamas pažymėjimas (3 priedas).

33. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrų, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų ir darbuotojų, valdančių (naudojančių) potencialiai pavojingus įrenginius, įsisavintos žinios ir praktiniai gebėjimai tikrinami ir vertinami mokymo įstaigoje egzamino metu:

33.1. teorinės žinios tikrinamos testu, kuriame yra ne mažiau kaip 60 klausimų. Testas laikomas išlaikytas, jeigu teisingai atsakyta ne mažiau kaip į 75 procentus pateiktų klausimų;

33.2. vertinant praktinį potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrų ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų pasirengimą, tikrinama atlikta individuali praktinė užduotis;

33.3. vertinant praktinį darbuotojų, valdančių (naudojančių) potencialiai pavojingus įrenginius, pasirengimą, tikrinami praktiniai įgūdžiai.

34. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai ir darbuotojai, valdantys (naudojantys) potencialiai pavojingus įrenginius, mokymo įstaigose atestuojami:

34.1. baigus mokymo programą;

34.2. įrenginių naudojimo ir priežiūros teisės aktuose nustatytu periodiškumu;

34.3. kai darbdaviui atstovaujantis asmuo ar įrenginio savininkas, darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai ar Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius nustato ir raštu pateikia, kad darbuotojas, vykdydamas pareigas, pažeidžia, nevykdo ar nežino darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų;

34.4. prieš pradedant naudoti įmonėje naujus ar modernizuotus potencialiai pavojingus įrenginius, su kuriais nėra dirbę ir kuriems nustatyta privaloma įgaliotų potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigų priežiūra.

35. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrus, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovus ir darbuotojus, valdančius (naudojančius) potencialiai pavojingus įrenginius, atestuoja mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija. Atestavimo komisijos sudėtyje privalo būti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas ir asmuo, turintis galiojantį tos pačios potencialiai pavojingų įrenginių kategorijos priežiūros meistro (darbų vadovo) pažymėjimą, tos pačios potencialiai pavojingų įrenginių kategorijos įgaliotos įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigos specialistas arba Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius. Atestavimo komisijai pirmininkauja mokymo įstaigos vadovo paskirtas vienas iš komisijos narių. Tuo atveju, kai komisijoje dalyvauja Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgaliotas šios inspekcijos inspektorius, jis skiriamas atestavimo komisijos pirmininku. Žinias ši komisija vertina, vadovaudamasi mokymo įstaigos vadovo patvirtintu atestavimo komisijos darbo reglamentu. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas).

36. Asmenims, atestuotiems pagal potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrų, darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų, darbuotojų, valdančių (naudojančių) potencialiai pavojingus įrenginius, mokymo programas, išduodamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintos formos pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimas (4 priedas). Atestuojamojo žinias įvertinus nepatenkinamai, leidžiama pakartotinai

jas tikrinti ne anksčiau kaip po dviejų savaičių.

37. Darbuotojai, valdantys (naudojantys) potencialiai pavojingus įrenginius, potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai, turintys mokymo įstaigos išduotus mokymo programos baigimo pažymėjimus (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimus (4 priedas), pakartotinai gali būti atestuojami įmonėje.

38. Įmonės darbuotojus, valdančius (naudojančius) potencialiai pavojingus įrenginius, potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrus, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovus įmonėje atestuoja ne mažiau kaip trijų asmenų atestavimo komisija, sudaryta darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens įsakymu, kuriame nustatoma ir atestavimo tvarka. Atestavimo komisijos sudėtyje privalo būti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai bei tos pačios potencialiai pavojingų įrenginių kategorijos įgaliotos įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigos specialistas. Atestavimo komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolu (2 priedas) ir įrašomas atestacijos pažymėjime (4 priedas).

39. Atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolai, testai, kita žinioms tikrinti naudota medžiaga saugomi mokymo įstaigoje ar įmonėje Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklėje, patvirtintoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 (Žin., 2011, Nr. 32-1534), nustatytą dokumentų saugojimo terminą.

V. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

40. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, darbdavių įgalioti asmenys darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriems pavesta atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, turintys pažymėjimą (kodas 1111), kvalifikaciją tobulina stažuotėse, kursuose, seminaruose darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais, kuriuos rengia valstybės institucijos ir įstaigos, mokymo įstaigos.

41. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė per 5 metus turi būti ne mažesnė kaip 60 valandų.

42. Kvalifikacijos tobulinimas žymimas darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto kvalifikacijos tobulinimo apskaitos lape (5 priedas). Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto kvalifikacijos tobulinimo apskaitos lapas pateikiamas įmonės vadovui.

43. Darbdaviui ar darbdaviui atstovaujančiam asmeniui nusprendus, kad darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui, darbdavio įgaliotam asmeniui darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriam pavesta atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, reikalingas mokymas, jis gali būti siunčiamas į mokymo įstaigą pakartoti mokymo darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto programą arba pagal šią programą išlaikyti egzaminą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, atestuoti darbui pagal ekonominės veiklos rūšis, nurodytas Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. A1-186/V-6 (Žin., 2003, Nr. 114-5186; 2008, Nr. 62-2363), 1 priede, gali dirbti ir ekonominės veiklos rūšių įmonėse, nurodytose 2 ir 3 priede, o atestuoti pagal ekonominės veiklos rūšis, nurodytas 2 priede, gali dirbti ir ekonominės veiklos rūšių įmonėse, nurodytose 3 priede.

45. Kvalifikaciniuose reikalavimuose energetikos objektus, įrenginius projektuojantiems, statantiems ir eksploatuojantiems darbuotojams, kurie atestuojami Lietuvos Respublikos energetikos ministro nustatyta tvarka ir kurie energetikos objektus, įrenginius projektuojančiose ir eksploatuojančiose įmonėse pagal jų pareigybių aprašymus vykdo padalinių vadovų ar kitų darbdavio įgaliotų asmenų darbuotojų saugai ir sveikatai funkcijas, turi būti numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinių įsisavinimo reikalavimai. Šiuos darbuotojus atestuojant tikrinama ir vertinama, kaip įsisavintos darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinios. Teigiamai įvertinus

padalinio vadovo ar kito darbdavio įgalioto asmens darbuotojų saugai ir sveikatai darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinias, šiems darbuotojams neprivalomas šių Nuostatų nustatyta tvarka darbuotojų saugos ir sveikatos srities mokymas ir atestavimas.

46. Mokymo įstaigų profesijos mokytojai privalo turėti aukštąjį išsilavinimą, pedagogo kvalifikaciją ar turi būti išklausę švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka pedagoginių-psichologinių žinių kursą ir turėti tai patvirtinantį pažymėjimą, taip pat ne mažesnę kaip vienerių metų darbuotojų saugos ir sveikatos srities darbo patirtį, būti atestuoti kaip darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai šių Nuostatų nustatyta tvarka. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrus, darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovus, darbuotojus, valdančius (naudojančius) potencialiai pavojingus įrenginius, mokantys mokytojai turi turėti galiojantį tos pačios potencialiai pavojingų įrenginių kategorijos priežiūros meistro (darbų vadovo) pažymėjimą. Profesijos mokytojų, įgijusių išsilavinimą užsienyje, pedagogo kvalifikacija pripažįstama teisės aktų nustatyta tvarka.

47. Juridinio asmens, kuris nustatyta tvarka įgijęs teisę mokyti pagal darbuotojų saugos ir sveikatos srities mokymo programas, darbuotojai, kuriuos su šiuo juridiniu asmeniu sieja darbo sutartimi apibrėžti įsipareigojimai dėl darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijų ar jų dalies atlikimo, negali būti jame mokomi, tikrinamos žinios (atestuojami) ar organizuotas kvalifikacijos tobulinimas.

48. Asmenys, pažeidę šių Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

_____

Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų
1 priedas

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTO MOKYMO PROGRAMOS PRIVALOMOS TEMOS

Eil. Nr.	Temų pavadinimai
	I. TEORINIS MOKYMAS (40 VAL.)*
1.	**DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TEISINĖ BAZĖ**
1.1.	**Sąvoka darbuotojų sauga ir sveikata** Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo paskirtis, darbuotojų saugos ir sveikatos viešasis administravimas, darbdavio pareiga ir jos realizavimas įmonėje – darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimo įmonėse organizavimas ir bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo principai, kuriais privalo vadovautis darbdavys, siekdamas apsaugoti darbuotojus nuo esamų ar galimų rizikos veiksnių veikimo; darbdavių ir darbuotojų atstovų bendradarbiavimas įmonėje įgyvendinant nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos priemones, bendrieji reikalavimai darbo vietoms įrengti, profesinės rizikos vertinimas, privalomi darbuotojų sveikatos patikrinimai (tikslas ir jų organizavimas), darbdavio ir darbuotojų veiksmai pavojaus atvejais, darbdavio teisės ir pareigos užtikrinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, darbuotojų pareigos ir teisės, kad būtų sudarytos saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, darbuotojų saugos ir sveikatos būklės vertinimo principai, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų tyrimas. Pavojingų darbų organizavimas ir vykdymas
1.2.	**Potencialiai pavojingi įrenginiai** Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo paskirtis ir taikymas, įrenginių techninės būklės tikrinimas, nuolatinė įrenginių priežiūra, įrenginių, kuriems taikoma įstatymu nustatyta priežiūra, grupės, įrenginių priežiūros organizavimas, potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registras, įgaliotos įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigos ir jų funkcijos, įrenginių savininkų pareigos ir teisės, nuolatinės įrenginių priežiūros paslaugas teikiančių įmonių licencijavimas
1.3.	**Naujojo požiūrio direktyvos ir jų reikalavimai į rinką tiekiamoms asmeninės apsaugos priemonėms, įrenginiams ir kitoms darbo priemonėms**
1.4.	**Esminiai teisės aktų reikalavimai darbuotojų saugai ir sveikatai**
1.4.1.	**Reikalavimai**
	Darbovietėms įrengti
	Naudojamiems darbo įrenginiams
	Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, apsaugai
	Pavojingų darbų organizavimas
	Saugos ir sveikatos ženklai darbovietėse
	Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis
	Bendrieji ir specifiniai reikalavimai buities, sanitarinėms ir higienos patalpoms įrengti
1.4.2.	**Rizikos veiksniai darbo vietose ir darbovietėse**
	Apsauga nuo fizikinių veiksnių veikimo Darbuotojų apsauga nuo triukšmo keliamos rizikos Darbuotojų apsauga nuo vibracijos keliamos rizikos Darbuotojų apsauga nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos Darbuotojų apsaugos nuo dirbtinės optinės spinduliuotės keliamos rizikos **Apsauga nuo cheminių veiksnių veikimo** Darbuotojų apsauga nuo cheminių veiksnių keliamos rizikos, Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai (Lietuvos higienos norma HN 23:2007). Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų keliamos rizikos. Darbuotojų apsauga nuo asbesto keliamos rizikos **Specifinė rizika** Darbas su videoterminalais, rizikos veiksniai

Eil. Nr.	Temų pavadinimai
	Rizikos veiksniai tvarkant krovinius rankomis Ergonominiai rizikos veiksniai Psichosocialiniai rizikos veiksniai Biologiniai veiksniai Fiziniai veiksniai, sukeliantys nelaimingus atsitikimus darbe, sąlygojantys nelaimingus atsitikimus darbe bet kurių ekonominės veiklos rūšių įmonėse. Specifiniai veiksniai ekonominės veiklos rūšių įmonėse ar dirbant tam tikrus darbus
1.5.	**Profesinės rizikos vertinimas ir rezultatų įforminimas** Profesinės rizikos vertinimo bendrieji principai ir nuostatos Kompetencijos reikalavimai rizikos veiksnių tyrimo įstaigoms Profesinės rizikos vertinimo rezultatų įforminimas įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos būklės pase
1.6.	**Labiau pažeidžiamų asmenų kategorijos**
	Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimas, privalomi jų sveikatos patikrinimai, darbo laikas, draudžiami dirbti darbai ir sveikatai kenksmingi, pavojingi veiksniai
	Saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų sudarymas nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms moterims, jų sveikatai kenksmingi ir pavojingi veiksniai, kuriems esant nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios moterys negali būti skiriamos dirbti
	Bendrosios žinios neįgaliųjų socialinės integracijos srityje. Garantijos darbuotojų saugos ir sveikatos srityje neįgaliesiems, numatytos Darbo kodekse ir Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme
1.7.	**Darbuotojų saugos ir sveikatos srities mokymas ir instruktavimas** Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų, statybos saugos ir sveikatos koordinatorių, padalinių vadovų, potencialiai pavojingus įrenginius aptarnaujančių darbuotojų mokymas ir jo tikslai, žinių tikrinimas Darbuotojų instruktavimas, konsultavimas ir mokymas įmonėje ir mokymo įstaigose
2.	**NELAIMINGI ATSITIKIMAI DARBE IR PROFESINĖS LIGOS BEI JŲ PREVENCIJA**
	Nelaimingi atsitikimai darbe, jų tyrimas ir apskaita. Ekonominės veiklos rūšys, kuriose daugiausia įvyksta nelaimingų atsitikimų darbe, dažniausios jų priežastys ir prevencijos priemonės
	Profesinės ligos, jų atsiradimo priežastys ir nustatymo tvarka. Profesinių ligų tyrimas. Rizikos veiksniai, kurių veikimas sukelia daugiausiai profesinių ligų. Įmonių profesinės sveikatos specialistų vaidmuo įgyvendinant profesinių ligų prevencijos priemones
3.	**BENDROSIOS ŽINIOS APIE TARPTAUTINĖS TEISĖS REIKALAVIMUS IR ORGANIZACIJAS** Europos Bendrijos ir Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) norminiai teisės aktai (direktyvos, konvencijos, rekomendacijos, standartai), jų ryšys su Lietuvos Respublikos norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais darbuotojų saugą ir sveikatą. ES direktyvų, nustatančių būtiniausius reikalavimus sveikoms ir saugioms darbo sąlygoms sudaryti, sistemos sudarymo principas ir kiekvienos direktyvos, parengtos pagal Europos Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalį, paskirtis. TDO konvencijos bei rekomendacijos, susijusios su darbuotojų sauga ir sveikata, ir jų taikymo principai
4.	**PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS IR ELEKTROSAUGOS ORGANIZAVIMAS ĮMONĖJE** Gaisro gesinimo organizavimas. Darbuotojų evakavimo organizavimas ir evakavimo planai. Avarijų prevencija ir likvidavimo planai Elektros srovės poveikis ir keliamas pavojus žmogui. Elektros įrenginių eksploatavimo saugos taisyklių bendrieji reikalavimai
5.	**SOCIALINIS DIALOGAS**
	Socialinis dialogas įmonėje sudarant saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas Socialinio dialogo dalyviai įmonėje. Darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai, įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos komitetai ir jų dalyvavimas įgyvendinant nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos priemones

Eil. Nr.	Temų pavadinimai
6.	**DARBUOTOJŲ DRAUDIMAS NUO NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ** Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo paskirtis, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos ir išmokos
7.	**DARBO TEISĖ**
	Darbo kodeksas. Individualūs darbo santykiai Darbo sutarčių rūšys, darbo sutarties turinys, sąlygos, terminas, pasibaigimas. Darbo laiko planavimas įmonėje. Kasdienis ir kassavaitinis poilsio laikas
	Darbo drausmė Darbo drausmės pažeidimai. Pareigybių aprašymai. Šiurkštus darbo pareigų pažeidimas. Drausminės nuobaudos
8.	**DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI KONTROLĖ** Valstybinės darbo inspekcijos įstatymas, Tarptautinės darbo organizacijos konvencija Nr. 81, pagal kurią parengtas įstatymas
II. PRAKTINIS MOKYMAS (30 VAL.)*	
Praktinio mokymo temos pagal ekonominės veiklos rūšis (praktinių pavyzdžių nagrinėjimas)	
1.	Profesinės rizikos vertinimo organizavimo ypatumai mažose, vidutinėse ir didelėse įmonėse bei ypatumai atskirų ekonomines veiklos rūšių įmonėse, kompetencijos reikalavimai asmenims, vykdantiems rizikos veiksnių tyrimus. Profesinės rizikos vertinimas ir rezultatų įforminimas (įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos būklės paso pildymas). Prevencijos priemonių rengimas, jų įgyvendinimas ir įgyvendinimo kontrolės ypatumai mažose, vidutinėse ir didelėse įmonėse bei atskirų ekonominės veiklos rūšių ypatumai
2.	Darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų įgyvendinimas įmonėje. Vidinės nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos organizavimas įmonėje. Dalies darbdavio pareigų užtikrinant darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas delegavimas įmonės administracijos pareigūnams (ypatumai pagal įmonės dydį: mažose, vidutinėse ir didelėse įmonėse bei ypatumai pagal ekonomines veiklos rūšį), praktinio pavyzdžio nagrinėjimas
3.	Apsaugos priemonės nuo rizikos veiksnių veikimo. Kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės ir jų taikymo ypatumai. Asmeninių apsaugos priemonių parinkimo principas. Asmeninių apsaugos priemonių naudojimo trukmė darbo pamainos metu. Asmeninių apsaugos priemonių priežiūra naudojimo metu
4.	Darbuotojų apsaugos nuo rizikos veiksnių veikimo prevencijos priemonių plano parengimas pagal parengtą užduotį. Pastaba. Kiekvienos praktinės užduoties sudedamosios dalys prevencijos priemonių planui parengti turi būti šios: profesinės rizikos vertinimas padalinyje, apimant ne mažiau kaip 3 skirtingus rizikos veiksnius, ir prevencijos priemonės šiems veiksniams šalinti darbo aplinkoje arba jų dydžiams sumažinti iki dydžių, nekenksmingų sveikatai
5.	Darbuotojų mokymas, instruktavimas, konsultavimas įmonėje ir mokymas mokymo įstaigose: instrukcijų rengimas, instruktavimas, instruktavimo žurnalų pildymas, darbuotojų instruktavimas; darbuotojų konsultavimas; mokymo įmonėje organizavimas; mokymo organizavimas mokymo įstaigose
6.	Nelaimingo atsitikimo darbe atvejo tyrimas pagal parengtą užduotį (tyrimo organizavimas, nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo akto ir dokumentų, susijusių su nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo aktu, pildymas). Nelaimingų atsitikimų darbe registravimas, apskaita. Incidentų darbe tyrimas. Prevencinių priemonių pagal užduotyje nagrinėtą nelaimingą atsitikimą darbe parengimas
7.	Profesinės ligos praktinio atvejo tyrimas pagal parengtą užduotį (tyrimo organizavimas, profesinės ligos tyrimo darbe tyrimo akto ir dokumentų, susijusių su tyrimo aktu, pildymas, akto dalys ir jų paskirtis). Profesinių ligų registravimas, apskaita. Prevencinių priemonių pagal užduotyje nagrinėtą profesinę ligą parengimas
8.	Profilaktinių sveikatos tikrinimų organizavimas (darbuotojų, kuriems privalomai turi būti

Eil. Nr.	Temų pavadinimai
	tikrinama sveikata, atranka, sąrašų bei sveikatos tikrinimų grafikų sudarymas, formų Nr. 048/a, Nr. 047/a ir Nr. 083-1/a užpildymas) ir privalomųjų sveikatos patikrinimų išvadų analizavimas
9.	Darbuotojų avarijų prevencijos ir likvidavimo planų rengimas. Praktinės užduotys (maža, vidutinė ir didelė įmonės, priklausančios skirtingai ekonomines rūšiai)
III. SAVARANKIŠKAS PRAKTINĖS UŽDUOTIES ATLIKIMAS IR ATASKAITA (10 VAL.)*	
Savarankiška praktinė užduotis formuojama pagal konkrečią ekonominės veiklos rūšį taip, kad apimtų ne mažiau kaip 2 praktinio mokymo temas, iš kurių pirmoji privaloma tema yra profesinės rizikos vertinimo praktinis darbas, rengiamas nurodytos konkrečios ekonominės veiklos rūšies mažoje įmonėje, vidutinės ar didelės įmonės padalinyje. Savarankiškos praktinės užduoties ataskaitos apimtis 10–15 puslapių, įskaitant pateiktas lenteles, grafikus, schemas ir pan.	

* Mokymo įstaiga, atsižvelgdama į besimokančių asmenų poreikius, gali trumpinti mokymo atskirų dalykų programą ir patvirtinti ją vadovo įsakymu, bet mokymo programos trukmė turi būti:

– ne trumpesnė kaip 60 akad. val. (30 akad. val. teorinio mokymo, 20 akad. val. praktinio mokymo, 10 akad. val. savarankiškai praktinei užduočiai atlikti) darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, dirbantiems ekonominės veiklos rūšių įmonėse, nurodytose Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų 2 priede;

– ne trumpesnė kaip 40 akad. val. (20 akad. val. teorinio mokymo, 10 akad. val. praktinio mokymo, 10 akad. val. savarankiškos praktinės užduoties atlikimui) darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams, dirbantiems ekonominės veiklos rūšių įmonėse, nurodytose Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų 3 priede.

_____

Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų
2 priedas

(Atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokolo forma)

_ _____
(mokymo įstaigos, įmonės pavadinimas, kodas)

ATESTAVIMO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KLAUSIMAIS PROTOKOLAS

_____ Nr. _____
(data)
Vilnius

_ _____
(mokymo programos pavadinimas, valstybinis kodas)

Atestavimo komisija, paskirta _____
(mokymo įstaigos, įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

20__ m._____ d. įsakymu Nr. _____,
kurios pirmininkas _____
(vardas ir pavardė, pareigos, darbovietė)
_ _____,

nariai _____
(vardas ir pavardė, pareigos, darbovietė)
_ _____
(vardas ir pavardė, pareigos, darbovietė)
_ _____,
(vardas ir pavardė, pareigos, darbovietė)
atestuojamųjų žinias įvertino

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Asmens kodas	Vertinimo rezultatas (balais)		Atestavimo komisijos sprendimas	Išduotas pažymėjimas (pažymėjimai) ar pratęstas atestacijos pažymėjimas	
			teorija	praktika (jei numatyta)		pavadinimas arba (ir) kodas	numeris
1	2	3	4	5	6	7	8

Pirmininkas (parašas) (vardas ir pavardė)

Nariai (parašas) (vardas ir pavardė)

_____

Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų
3 priedas

(Pažymėjimo forma)

_____ (mokymo įstaigos, įmonės, _____ išdavusios pažymėjimą, pavadinimas, _____ kodas) **PAŽYMĖJIMAS** _____ (vardas ir pavardė) _____ (asmens kodas) Mokymo įstaigos vadovas ar asmuo, atsakingas už mokymą įmonėje fotonuotrauka 3x4 _____ (parašas) _____ (vardas) _____ (pavardė) A. V.	Mokėsi pagal _____ (mokymo programos pavadinimas, _ _____ valandų skaičius) Atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais, _____ gali dirbti _____ (įmonės pavadinimas) _ _____ _ _____ (padalinio pavadinimas kilmininko linksniu) padalinio vadovu. Atestacijos komisijos pirmininkas _____ (parašas) _ _____ (vardas ir pavardė) Atestacijos komisijos 20__ m. __ d. protokolo Nr. _____ 20__ m. ___ d. Reg. Nr. _____

Pastaba. Pažymėjimo matmenys 130 mm x 105 mm

_____

Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų
4 priedas

(Atestacijos pažymėjimo forma)

1 puslapis

_ _____
(mokymo įstaigos, išdavusios pažymėjimą,
_ _____
pavadinimas, kodas)

ATESTACIJOS PAŽYMĖJIMAS

_ _____
(vardas ir pavardė)

_ _____
(asmens kodas)

Mokymo įstaigos vadovas
_____
(parašas)

3x4

_____
(vardas)
_____
(pavardė)

A. V.

20__ m. ___ d. Reg. Nr. _____

2 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

3 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____

pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____

_____ mokymo programą.

_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)

kodas _____ Nr. _____.

Išdavimo data 20___ m. _____ d.

Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____

Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)

A. V.

4 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____

pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____

_____ mokymo programą.

_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)

kodas _____ Nr. _____.

Išdavimo data 20___ m. _____ d.

Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____

Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)

A. V.

5 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____

pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____

_____ mokymo programą.

_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)

kodas _____ Nr. _____.

Išdavimo data 20___ m. _____ d.

Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____

Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

6 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

7 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

8 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

9 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

10 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____
Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.
Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

11 puslapis

Mokėsi pagal _____
(mokymo institucijos pavadinimas, kodas
_____
pagal _____
(mokymo programos pavadinimas, kodas, valandų skaičius)
_____
_____ mokymo programą.
_____,
(išduoto diplomo, pažymėjimo pavadinimas)
kodas _____ Nr. _____.
Išdavimo data 20___ m. _____ d.
Atestuotas ir suteikta teisė dirbti _____
_____
_____
_____

Protokolo Nr. ____ 20___ m. _____ d.

Komisijos pirmininkas _____
(parašas)
_____
(vardas ir pavardė)
A. V.

12 puslapis

Eidamas pareigas darbuotojas privalo turėti atestacijos pažymėjimą

PASTABA. Atestacijos pažymėjimas išduodamas atestuotiems pagal potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrų, darbo su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų ir darbuotojų, valdančių (naudojančių) potencialiai pavojingus įrenginius, mokymo programas.

_____

Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų
5 priedas

(Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto kvalifikacijos tobulinimo apskaitos lapo forma)

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTO KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO APSKAITOS LAPAS

_ _____

(darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto vardas ir pavardė, asmens kodas)

Eil. Nr.	Valstybės institucijos, įstaigos, mokymo įstaigos, organizavusios kursus, seminarus, stažuotes, pavadinimas, kodas	Mokymo programos pavadinimas (tema), trukmė (val.)	Kursų, seminarų, stažuočių data	Atsakingo asmens vardas ir pavardė, parašas
1	2	3	4	5

_____